

ОБЩИ УСЛОВИЯ

ЗА ЗАСТРАХОВАНЕ НА СУХОПЪТНИ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА, БЕЗ РЕЛСОВИ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА

I. Предмет на застраховката

1. По тези Общи условия ЗАД „Алианц България“, наричано по-нататък „ЗАСТРАХОВАТЕЛ“, сключва договор за застраховка на сухопътни превозни средства, без релсови превозни средства, с които срещу платена застрахователна премия предоставя застрахователна защита за Вредите върху обекта на застраховката, които са следствие от реализирането на покрит риск, както и допълнително покрити разходи, при условията на съответната рискова клауза.

II. Обект на застраховката

2. Обект на застраховката са всички видове сухопътни превозни средства с българска регистрация, снабдени със собствен двигател за придвижване, и прикачаните към тях ремаркета и полуремаркета, наричани по-нататък "ППС", с изключение на релсовите превозни средства. При допълнителна договореност, обект на застраховката могат да бъдат и моторни превозни средства, наричани по-нататък „МПС“, с чуждестранна регистрация.

III. Териториален обхват на застраховката

3. Покритието по застраховката обхваща само територията на Република България.
4. Застрахователят може да покрива рискове по застраховката извън територията на Република България съгласно специални условия, ако страните допълнително, изрично и писмено са договорили това в добавък към застрахователната полица и ако изцяло и в срок е заплатена уговорената допълнителна застрахователна премия.
- 4.1. При разширение на териториалния обхват на застраховката на леки автомобили, микробуси (до 18 места, Вкл.), товарни автомобили (до 3.5 т., Вкл., допустима максимална маса) и туристически ремаркета, които към момента на сключване на застрахователния договор по настоящата застраховка са на възраст до 8 (осем) години, Вкл., от годината на производство, Застрахованият/Застраховачия не дължи допълнителна застрахователна премия по условията на т.4 по-горе при положение, че за същото ППС сключи или има сключена в ЗАД "Алианц България" и валидна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилите с период на валидност, еднакъв или по-дълъг от периода, за който се разширява териториалният обхват по настоящата застраховка. Наличието на застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилите се удостоверява чрез представяне на застрахователната полица и платежни документи, доказващи, че дължимата към момента на разширяване на териториалния обхват застрахователна премия или поредна вноска от нея е платена изцяло и в срок. Неплащането в срок на дължимата застрахователна премия или поредна вноска от нея и/или прекратяването на застрахователната полица "Гражданска отговорност" на автомобилите, послужила за прилагане на горната преференция, води до автоматично отпадане на разширения териториален обхват по настоящата застраховка.

IV. Застрахователно покритие

5. Покритието от Застрахователя рискове са групирани в четири независими една от друга рискови клаузи:
- **Рискова клауза "ПЪЛНО КАСКО";**
  - **Рискова клауза "ЧАСТИЧНО КАСКО А";**
  - **Рискова клауза "ЧАСТИЧНО КАСКО Б";**
  - **Рискова клауза "МИНИМАЛНО КАСКО".**
6. По желание на Застрахования/ Застраховачия:
- 6.1. Всяка една от четирите рискови клаузи може да се комбинира с **"ВАЛУТНА" КЛАУЗА** и/или с клауза **"САМОУЧАСТИЕ"**.
- 6.2. Всяка една от рискови клаузи **"ПЪЛНО КАСКО", "ЧАСТИЧНО КАСКО А"** и **"ЧАСТИЧНО КАСКО Б"** може допълнително да се комбинира и с клауза **"ЧАСТИЧНА КРАЖБА"** и/или с клауза **"ШЕТИ НА ВЪНШНИ ДЕТАЙЛИ НА ППС, НАНЕСЕНИ ОТ БЕЗСТОПАНСТВЕНИ ЖИВОТНИ"**.
7. **Рискова клауза "ПЪЛНО КАСКО"**
- 7.1. **Покрити рискове:**
- 7.1.1. **Пожар и природни бедствия:** пожар; наводнение; вулканично действие; свличане или срутване на земни пластове; буря; обръщане на ППС или удар от предмети, отнесени вследствие буря; пороен дъжд; мънания; градушка; падане върху ППС на ледени късове или снежна маса, както и случайно падане на предмети вследствие горезиброените природни бедствия;
- 7.1.2. **Пътнотранспортно произшествие (ППТ);**
- 7.1.3. **Свличане с и/или удар от други физически тела (в случаите, когато това не е ППТ);**
- 7.1.4. **Злоумишлени действия на трети лица (Вандализъм);**
- 7.1.5. **Кражба на цялото ППС;**
- 7.1.6. **Грабеж на цялото ППС;**
- 7.2. **Допълнително покрити в резултат на настъпило застрахователно събитие са целесъобразните разходи за:**
- 7.2.1. намаляване и/или ограничаване размера на щетите по ППС, в това число, при доказана по съответния ред кражба на устройства за достъп и стартиране двигателя на ППС (механични или електронни ключове, дистанционни, карти, чипове и др.), подмяна на същите, както и други необходими действия по

- преценка на Застрахователя;
- 7.2.2. спасяване, изваждане, товарене, транспортиране и разтоварване на ППС от местопроизшествието до най-близката сервизна база или до дома на Застрахования съгласно специалните условия към полицата, ако са договорени такива. Посочените действия следва да бъдат съгласувани от Застрахования с Асистанс центъра на Застрахователя на тел. 080013 014 (от чужбина - тел. 00359 80013 014);
- 7.2.3. отговорно пазене на ППС за срок, не по-дълъг от 7 (седем) календарни дни;
- 7.2.4. почистване вътрешността на купето на ППС;
- 7.3. **Специални изключения:**
- 7.3.1. **Освен на основание Общите изключения по застраховката, по тази рискова клауза Застрахователят не изплаща обезщетения за:**
- 7.3.1.1. щети, причинени при управлението на застрахованото ППС от водач;
- 7.3.1.1.1. който не притежава свидетелство за правоуправление, валидно съответната категория ППС на територията на Република България;
- 7.3.1.1.2. на когото временно е отнето свидетелството за управление на ППС;
- 7.3.1.1.3. който е със свидетелство за управление, което, считано към датата на настъпване на застрахователното събитие, е с изтекъл срок на валидност преди повече от 1 (един) месец;
- 7.3.1.1.4. който не притежава свидетелство за правоспособност за работа със съответния вид машина;
- 7.3.1.2. щети, причинени от водач, който:
- 7.3.1.2.1. при управление на застрахованото ППС е употребил алкохол и/или е бил под въздействието на наркотични вещества или техни аналози;
- 7.3.1.2.2. е отказал да се подложи и/или се е отклонил от проверка за алкохол, наркотични вещества или техни аналози;
- 7.3.1.2.3. е напуснал мястото на настъпване на ППП преди идването на органите за контрол на движението по пътищата, когато посещаването на местопроизшествието от тях е задължително по закон;
- 7.3.1.2.4. е употребил алкохол и/или наркотични вещества или техни аналози преди идването на органите за контрол на движението по пътищата, когато посещаването на местопроизшествието от тях е задължително по закон.
- 7.3.1.3. щети, причинени при използване на ППС не по предназначение: извършване на таксиметрови превози, обучение, участие в състезания, изпитания или други подобни дейности, освен, ако не е договорено друго и е заплатена допълнителна застрахователна премия;
- 7.3.1.4. щети, причинени при управление на ППС, което е спряно от движение по установения за това ред;
- 7.3.1.5. щети на ППС, причинени от неправилно укрепване, подреждане, стифиране или некачествена опаковка на превозвания товар; свръхнатоварване, както и щети, настъпили при/или по повод на товаро-разтоварни действия;
- 7.3.1.6. щети на ППС, причинени при свличане, срутване или пропадане на терена, на които се извършва товаренето или разтоварването;
- 7.3.1.7. щети, причинени от доказана техническа неизправност в гаранционния срок на ППС;
- 7.3.1.8. щети, причинени при превоз на лесозапалими, взривоопасни или корозиращи вещества. Не се вземат предвид гори, масла и други подобни продукти, превозвани с предназначение за този вид товари ППС, както и горищата и маслата, необходими за движението на ППС;
- 7.3.1.9. щети, причинени на стоки или предмети, превозвани с ППС;
- 7.3.1.10. щети, причинени при незаключено, незатворено ППС, оставен в или на ППС контактен ключ и/или др. устройства за контрол на достъпа и стартиране двигателя на ППС - при кражба на цялото ППС;
- 7.3.1.11. щети, причинени при/поради немонтирана, липсваща, неизправна, невключена алармена инсталация; липса и/или неизправност на имобилайзера или невключен имобилайзер; липса на валидна активна маркировка - ако Застрахователят писмено е поставил изискване за наличие на алармена система и/или имобилайзер и/или активна маркировка - при кражба на цялото ППС, както и щети, причинени при неизпълнение от страна на Застрахования/Застраховачия на задължения по абонаментния договор и/или на инструкциите за експлоатация на активната маркировка, както и вследствие всякакви действия или бездействия от страна на Застрахования/Застраховачия, довели до нефункциониране или неефективно функциониране на системата за активна маркировка - при кражба или грабеж на цялото ППС, ако Застрахователят писмено е поставил изискване за наличие на активна маркировка в застрахователния договор.
- 7.3.1.12. щети при управление на застрахованото ППС от водач, преминаващ през железопътен прелез при спуснати бариери и/или включена звукова и/или светлинна сигнализация.
- 7.3.2. Ако застрахователното събитие е настъпило вследствие на технически дефект или износеност на възли и/или детайли на ППС, отговорността на Застрахователя се запазва, като от обезщетението се приспада стойността на детайлите и възлите, причинили щетата. Тази разпоредба не се прилага, ако ППС е в гаранционен срок.
- 7.3.3. В случаите, когато Застрахованият не е съгласувал действията си по т. 7.2.2. с Асистанс центъра на Застрахователя, размерът на възстановителните разходи за транспорт не може да надхвърля цените на услугите, предоставяни от контрагентите, с които Застрахователят има договорни отношения за извършване на такива услуги.
8. **Рискова клауза "ЧАСТИЧНО КАСКО А"**
- 8.1. **Покрити рискове:**
- 8.1.1. **Пожар и природни бедствия:** пожар; наводнение; вулканично действие; свличане или срутване на земни пластове; буря; обръщане на ППС или удар от предмети, отнесени вследствие буря; пороен дъжд; мънания; градушка; падане върху ППС на ледени късове или снежна маса, както и случайно падане на предмети вследствие горезиброените природни бедствия;
- 8.1.2. **Злоумишлени действия на трети лица (Вандализъм);**
- 8.1.3. **Кражба на цялото ППС;**
- 8.1.4. **Грабеж на цялото ППС;**
- 8.2. **Допълнително покрити в резултат на настъпило застрахователно събитие са целесъобразните разходи за:**

- 8.2.1. намаляване и/или ограничаване размера на щетите по ППС, в това число, при доказана по съответния ред кражба на устройства за достъп и стартиране двигателя на ППС (механични или електронни ключове, дистанционни, карти, чипове и др.), подмяна на същите, както и други необходими действия по преценка на Застрахователя;
- 8.2.2. почистване вътрешността на купето на ППС;
- 8.2.3. спасяване, изваждане, товарене, транспортиране и разтоварване на ППС от местопроизшествието до най-близката сервисна база или до дома на Застрахования съгласно специалните условия към полицата, ако са договорени такива. Посочените действия следва да бъдат съгласувани от Застрахования с Асистанс центъра на Застрахователя на тел. 080013 014 (от чужбина - тел. 00359 80013 014).
- 8.3. **Специални изключения:**
- 8.3.1. **Освен на основание Общите изключения по застраховката, по тази рискова клауза Застрахователят не изплаща обезщетения за:**
- 8.3.1.1. щети, причинени при незаключено, незавършено ППС, оставен в или на ППС контактен ключ и/или др. устройства за контрол на достъпа и стартиране двигателя на ППС - при кражба на цялото ППС;
- 8.3.1.2. щети, причинени при/поради немонтирана, липсваща, неизправна, невключена алармена инсталация; липса и/или неизправност на имобилайзера или невключен имобилайзер; липса на валидна активна маркировка - ако Застрахователят писмено е поставил изискване за наличие на алармена система и/или имобилайзер и/или активна маркировка - при кражба на цялото ППС, както и щети, причинени при неизпълнение от страна на Застрахования/Застраховачия на задължения по абонаментния договор и/или на инструкциите за експлоатация на активната маркировка, както и вследствие всякакви действия или бездействия от страна на Застрахования/Застраховачия, довели до нефункциониране или неефективно функциониране на системата за активна маркировка - при кражба или грабеж на цялото ППС, ако Застрахователят писмено е поставил изискване за наличие на активна маркировка в застрахователния договор.
- 8.3.1.3. Кражба на отделни части, възли, детайли и агрегати вследствие настъпване на риска "Кражба" или "Грабеж" на цяло ППС и последващото му намиране.
- 8.3.2. В случаите, когато Застрахованият не е съгласувал действията си по т. 8.2.3. с Асистанс центъра на Застрахователя, размерът на възстановимите разходи за транспорт не може да надхвърля цените на услугите, предоставяни от контрагентите, с които Застрахователят има договорни отношения за извършване на такива услуги.
9. **Рискова клауза "ЧАСТИЧНО КАСКО Б"**
- 9.1. **Покрити рискове:**
- 9.1.1. **Пожар и природни бедствия:** пожар; наводнение; вулканично действие; свличане или срутване на земни пластове; буря; обръщане на ППС или удар от предмети, отнесени вследствие буря; поробен дъжж; мънания; градушка; падане върху ППС на ледени късове или снежна маса, както и случайно падане на предмети вследствие горещоброените природни бедствия;
- 9.1.2. **Пътнотранспортно произшествие (ППП);**
- 9.1.3. **Сблъскване с и/или удар от други физически тела (в случаите, когато това не е ППП);**
- 9.1.4. **Злоумишлени действия на трети лица (Вандализъм);**
- 9.2. **Допълнително покрити в резултат на настъпило застрахователно събитие са целесъобразните разходи за:**
- 9.2.1. намаляване и/или ограничаване размера на щетите по ППС;
- 9.2.2. спасяване, изваждане, товарене, транспортиране и разтоварване на ППС от местопроизшествието до най-близката сервисна база или до дома на Застрахования съгласно специалните условия към полицата, ако са договорени такива. Посочените действия следва да бъдат съгласувани от Застрахования с Асистанс центъра на Застрахователя на тел. 080013 014 (от чужбина - тел. 00359 80013 014);
- 9.2.3. отговорно пазене на ППС за срок, не по-дълъг от 7 (седем) календарни дни;
- 9.2.4. почистване вътрешността на купето на ППС;
- 9.3. **Специални изключения:**
- 9.3.1. **Освен на основание Общите изключения по застраховката, по тази рискова клауза Застрахователят не изплаща обезщетения за:**
- 9.3.1.1. щети, причинени при управлението на застрахованото ППС от водач:
- 9.3.1.1.1. който не притежава свидетелство за правоуправление, валидно съответната категория ППС на територията на Република България;
- 9.3.1.1.2. на когото временно е отнето свидетелството за управление на ППС;
- 9.3.1.1.3. който е със свидетелство за управление, което, считано към датата на настъпване на застрахователното събитие, е с изтекъл срок на валидност преди повече от 1 (една) месец;
- 9.3.1.1.4. който не притежава свидетелство за правоспособност за работа със съответния вид машина.
- 9.3.1.2. щети, причинени от водач, който:
- 9.3.1.2.1. при управление на застрахованото ППС е употребил алкохол и/или е бил под въздействието на наркотични вещества или техни аналози;
- 9.3.1.2.2. е отказал да се подложи и/или се е отклонил от проверка за алкохол, наркотични вещества или техни аналози;
- 9.3.1.2.3. е напуснал мястото на настъпване на ППП преди идването на органите за контрол на движение по пътищата, когато посещаването на местопроизшествието от тях е задължително по закон;
- 9.3.1.2.4. е употребил алкохол и/или наркотични вещества или техни аналози преди идването на органите за контрол на движение по пътищата, когато посещаването на местопроизшествието от тях е задължително по закон;
- 9.3.1.3. щети, причинени при използване на ППС не по предназначение: извършване на таксиметрови превози, обучение, участие в състезания, изпитания или други подобни дейности, освен, ако не е договорено друго и е заплатена допълнителна застрахователна премия;
- 9.3.1.4. щети, причинени при управление на ППС, което е спряно от движение по установения за това ред;
- 9.3.1.5. щети на ППС, причинени от неправилно укрепване, подреждане, стифиране или некачествена опаковка на превозвания товар; свърхнатоварване, както и
- повреди, настъпили при/или по повод на товаро-разтоварни действия;
- 9.3.1.6. щети на ППС, причинени при свличане, срутване или пропадане на терена, на който се извършва товаренето или разтоварването;
- 9.3.1.7. щети, причинени от доказана техническа неизправност в гаранционния срок на ППС;
- 9.3.1.8. щети, причинени при превоз на леснозапалими, взривоопасни или корозиращи вещества. Не се вземат предвид горива, масла и други подобни продукти, превозвани с предназначение за този вид товари ППС, както и горивата и маслата, необходими за движението на ППС;
- 9.3.1.9. щети, причинени на стоки или предмети, превозвани с ППС.
- 9.3.2. Ако застрахователното събитие е настъпило вследствие на технически дефект или износеност на възли и/или детайли на ППС, отговорността на Застрахователя се запазва, като от обезщетението се приспада стойността на детайлите и възлите, причинили щетата. Тази разпоредба не се прилага, ако ППС е в гаранционен срок.
- 9.3.3. В случаите, когато Застрахованият не е съгласувал действията си по т. 9.2.2. с Асистанс центъра на Застрахователя, размерът на възстановимите разходи за транспорт не може да надхвърля цените на услугите, предоставяни от контрагентите, с които Застрахователят има договорни отношения за извършване на такива услуги.
- 10. Рискова клауза "МИНИМАЛНО КАСКО"**
- 10.1.1. Покрити рискове:**
- 10.1.2. **Пожар и природни бедствия:** пожар; наводнение; вулканично действие; свличане или срутване на земни пластове; буря; обръщане на ППС или удар от предмети, отнесени вследствие буря; поробен дъжж; мънания; градушка; падане върху ППС на ледени късове или снежна маса, както и случайно падане на предмети вследствие горещоброените природни бедствия.
- 10.1.3. Допълнително покрити в резултат на настъпило застрахователно събитие са целесъобразните разходи за:**
- 10.1.4. намаляване и/или ограничаване размера на щетите по ППС;
- 10.1.5. почистване вътрешността на купето на ППС;
- 11. "Валутна" клауза**
- 11.1.1. Всяка от рисковите клаузи от тези Общи условия може да се комбинира с "Валутна" клауза.
- 11.1.2. При "Валутна" клауза застрахователната сума се определя в евро.
- 11.1.3. При "Валутна" клауза застрахователната премия се определя съгласно действащата тарифа на Застрахователя. Премията се заплаща в евро или в нейната левова равностойност по централния курс на БНБ към датата на плащането ѝ.
- 11.1.4. Застрахователят определя и изплаща застрахователното обезщетение при "Валутна" клауза по покритите рискове, както следва:
- 11.1.5. При частична щета - обезщетението се определя и изплаща в лева, съгласно общия ред по тези Общи условия;
- 11.1.6. При тотална щета - обезщетението се определя в евро и се изплаща в лева, по централния курс на БНБ към датата на нареждане на плащането.
- 12. Клауза "Самоучастие"**
- 12.1.1. Към всяка от рисковите клаузи от тези Общи условия или по отделни покрити рискове от тях може да се уговари клауза "Самоучастие".
- 12.1.2. Клауза "Самоучастие" представлява договорена от страните при сключването на застрахователния договор част от бъдещо застрахователно обезщетение/я, която част не се дължи и не се изплаща от Застрахователя. Клауза "Самоучастие" се определя като конкретно договорена сума и/или като процент от размера на обезщетението.
- 12.1.3. Договорният размер на самоучастие се приспада от размера на дължимото застрахователно обезщетение за всяко отделно застрахователно събитие. Ако определеното обезщетение е по-малко по размер от размера на самоучастие, уговорено в застрахователния договор, то Застрахователят не дължи и не заплаща застрахователно обезщетение.
- 13. Клауза "Частична кражба"**
- 13.1. Към рисковите клаузи "ПЪЛНО КАСКО", "ЧАСТИЧНО КАСКО А" и "ЧАСТИЧНО КАСКО Б", срещу заплащане на допълнителна застрахователна премия, може да се договори поемането от Застрахователя на риска по клауза "ЧАСТИЧНА КРАЖБА".
- 13.2. По условията на клауза "Частична кражба" Застрахователят покрива кражбата на неподвижно монтирано аудиооборудване в ППС, а за ППС на възраст до 4 (четири) год., вкл., към момента на застраховането - и кражбата на фабрично монтирано неподвижно оборудване, представляващо мултимедийни системи (в т.ч. навигационните системи, когато са част мултимедийните системи). При застраховането се изготвя подробен опис на застрахованото се оборудване.
- 13.4. Фабрично монтираните мултимедийни системи могат да се застраховат по клауза "Частична кражба" за договорена стойност в размер до 5% (пет процента), вкл., от застрахователната сума на автомобила за съответния застрахователен период. В този случай, при застрахователно събитие Застрахователят изплаща разходите за възстановяване, но не повече от договорената стойност.
- 13.5. В случай на застрахователно събитие по тази клауза, когато застрахованото оборудване е мултимедийна система, Застрахованият/Застрахованият е длъжен да представи на Застрахователя документи, удостоверяващи че системата е фабрично, а не допълнително, монтирана и представи в прегаде на Застрахователя свалените панели/код карти, ако конкретната система има такива.
- 14. Клауза „Щети на външни детайли на ППС, нанесени от безопасни животни“.**
- 14.1. Към рисковите клаузи "ПЪЛНО КАСКО", "ЧАСТИЧНО КАСКО А" и "ЧАСТИЧНО КАСКО Б" срещу заплащане на допълнителна застрахователна премия, може да се договори поемането от Застрахователя на риска по клауза „Щети на външни детайли на ППС, нанесени от безопасни животни“.
- 14.2. По тази клауза Застрахователят обезщетява щети, нанесени от

- безстопанствени животни, на детайли, които са достъпни при затворен и заключен автомобил. Не се покриват щети/увреждания, нанесени от животни, по детайли, разположени в купето или багажното отделение на ППС.
- 14.3. Размерът на застрахователното обезщетение по тази клауза не може да надвишава 15 % (петнадесет процента), вкл., от размера на застрахователната сума на застрахованото ППС за съответния застрахователен период.
- 14.4. Застрахователното покритие по тази клауза е лимитирано до 1 (едно) застрахователно събитие през всеки застрахователен период.

V. Общи изключения.

15. Застрахователят не изплаща обезщетения за щети, причинени:
- 15.1. от военни действия или учения, стачки, безредици, бунтове, граждански въстания, терористични действия или атентати, както и от предприетите от правителството или друга държавна институция мерки за предотвратяване, локализиране или прекратяване на същите;
- 15.2. от радиоактивни продукти и замърсявания от тях, от йонизираща радиация и ядрена авария, от нарушаване на мерките и изискванията за ядрена безопасност, довели поединично или в своята съвкупност до надхвърляне на лимитите или до нарушаване условията на радиационното въздействие върху околната среда, съгласно действащите български или международни норми;
- 15.3. от земетресение и/или последици от него;
- 15.4. при извършване на престъпление със застрахованото ППС, в т.ч. причинени от водач, който в момента на събитие се е опитвал да избегне наказателна или административно-наказателна отговорност след извършено престъпление или административно нарушение;
- 15.5. от задържане или конфискация на ППС от компетентните държавни органи; при принудително преместване (в т.ч. при вдигане, товарене, превозване и разтоварване) на ППС посредством специализирани автомобили от оторизирани държавни или общински органи, както и при използване на други технически средства за принудително задържане на ППС от тези органи;
- 15.6. от злонамерени действия на Застрахования/Застраховачия, членове на неговото домакинство, негови служители (по трудови или граждански правоотношения), водача на ППС или превозваните в него лица;
- 15.7. по време на превозване на ППС по реки, язовири и морета, в т.ч. в резултат на превозването;
- 15.8. на ППС, отдадено под наем или на лизинг, освен, ако не е договорено друго и е заплатена допълнителна застрахователна премия, както и при отдаване на ППС под наем или на лизинг на лица с неистински документи за самоличност;
- 15.9. от нарушения на предвидените от производителя и действащото законодателство норми за експлоатация на съответното ППС, например: периодична смяна на масла, филтри и антифриз, износени гуми и др.;
- 15.10. щети по двигателя, причинени от навлизане на течности (вода, антифриз, масло и др.) в цилиндрите на двигателя;
- 15.11. увреждания по купето на ППС, вследствие несъобразяване от страна на водача с конкретните метеорологични условия.
- 15.12. корозия, износване, изхабяване, изтриване, умора на материала, обезветвяване, напукване и др. подобни повреди, в резултат на експлоатационни или естествени причини. Ако в резултат на тези повреди настъпи застрахователно събитие, последвалите щети се изплащат от Застрахователя без стойността на авариралия детайл;
16. Застрахователят не изплаща обезщетения за следните щети:
- 16.1. Кражба или липса на: козела, вкл. джанти, гуми и тасове; части от изпускателната уредба на ППС, вкл. катализатори, зърнета и филтри за твърди частици; волани; табла с уреди; блокове за управление (компютри); странични огледала- комплект или части от тях (корпуси, стъкла, мигачи, светло отразители); фарове; стопове; мигачи; фарове за мъгла (хологени); дневни светлини, датчици от системата за контрол при паркиране (парктроник); датчици от системата за контрол на дистанция (дистроник); камери; акумулатори; роулбари; фронтбари; степенки спойлери; решетки; функционални и декоративни лайсни и капачки; емблеми надписи, предпазни кори, стъклочистачки;рамена,пера; подкалници; допълнително монтирано оборудване.
- 16.2. кражба или липса на принадлежности, аксесоари и оборудване на ППС - инструменти, аптечки, пожарогасители, крикове, аварияен триъгълник и др.;
- 16.3. кражба или липса на подвижно монтирани принадлежности, като: мобилни телефони, аудиооборудване, отделения са панели към аудиооборудване, системи за навигация, постапки и др. подобни;
- 16.4. кражба или липса на неподвижно монтирано аудиооборудване, мултимедийни системи и системи за навигация, освен, ако не са застраховани по клауза "Частична кражба";
- 16.5. на мек тапан (вкл. гюрюк) и/или конструкцията му на леки автомобили тип "кабриолет";
- 16.6. на електрическата инсталация, която са резултат от остаряла или повредена изолация, предпазители с нестандартно висока проводимост и др., които следва да са били отстранени от Застрахования;
- 16.7. зазуба на търговска стойност/доход/началба, престой, гензуби, пропуснати ползи, липсване от ползване или държими неустойки;
- 16.8. на застраховано ППС с неавтентичен и/или нестандартен номер на рамата;
- 16.9. от настъпило застрахователно събитие, след доказване, че Застрахованият/Застраховачият или трето лице, с или без знание на Застрахования, са сключили застраховка на ППС, което е обект на престъпление;
- 16.10. на части, възли и детайли на ППС, непредставени за оглед пред Застрахователя;
- 16.11. обсебване на ППС по смисъла на Наказателния кодекс на Република България;
- 16.12. на гуми на ППС, резултат от злоумишлени действия на трети лица

- (пробождане, нарязване и др. подобни), с изключение на тези, причинени на гума, която е произведена до 24 (двадесет и четири) месеца, вкл., преди датата на събитие и притежава функционална годност, не по-малка от 80% (осемдесет процента), вкл.;
- 16.13. на повече от една гума и/или джанта при всяко застрахователно събитие, уредена/и в резултат от ПТП, с изключение на случаите, когато ПТП е удостоверено с протокол за ПТП, издаден от органите на „Пътна полиция“-МВР“;
- 16.14. увреждане на гуми и/или джанти на ППС, в това число надраскване, изтриване и др.подобни, когато уврежданията не нарушават функционалната им годност и не препятстват използването им по предназначение;
- 16.15. на дефектни части и детайли, включително на техни отделни елементи, независимо дали дефектът се е проявил в срока на даваната от производителя гаранция или извън него.
- 16.16. на тапицерията, на части и детайли, разположени в купето или кабината на ППС, причинени от водача, намиращите се в ППС лица или животни, освен, ако щетите са в резултат на ПТП.
- 16.17. всички липси и/или повреди на ППС, констатираны, описани и/или заснети при сключване на застрахователния договор, освен, ако ППС е представено пред Застрахователя за допълнителен оглед и възстановяването/отстраняването им е отразено писмено в добавък към застрахователната полица.
- 16.18. настъпили в резултат на неизправна и/или без валиден технически преглед, извършен от лицензиран пункт, газова или метанова уредба;
- 16.19. настъпили в резултат на: повреда, причинена от липса на гориво в резервоара, както и в резултат зареждане на ППС с неподходящо гориво; явен пропуск в поддръжката и експлоатацията на ППС; управление на ППС с недостатъчно количество смазочни материали, охладителна течност и др. подобни, предписани от производителя;
- 16.20. на части, възли и детайли на ППС, които са нестандартни за застрахования автомобил (подобрият, тунинги, фийслфит и др.подобни), не са изрично описани в застрахователната полица и за тях не е платена допълнителна застрахователна премия. В този случай те се обезщетяват до размера на стандартните такива.
- 16.21. причинени от умислени злонамерени действия или груба небрежност на: Застраховачия/ Застрахования; членове на неговото семейство; лица, живеещи заедно с него в едно домакинство; негови работници и/или служители (по трудово/гражданско правоотношение); лица, работещи под негов контрол, независимо дали са били упълномощени да управляват, ремонтират, охраняват ППС или да извършват други дейности;
- 16.22. при съществуващо несъответствие между вида и степента на претендираните увреждания по ППС и декларираното от Застрахования събитие в уведомлението за щети.

VI. Сключване на застраховката и обстоятелства във връзка със застрахователния риск.

17. Застрахователният договор се сключва в писмена форма, на български език по формата на застрахователна полица, която се подписва от страните по договора - Застрахования/Застраховачия или от негов надлежно упълномощен представител – от една страна и от Застрахователя - от друга страна.
18. Общите условия по застраховката, специалните условия, допълнителните писмени споразумения, Предложението за сключване на застраховката и документите, удостоверяващи плащането на застрахователната премия, са неразделна част от застрахователния договор.
19. Всички допълнителни писмени споразумения (добавъци) към застрахователния договор също се подписват от страните и имат срок на действие, не по-дълъг от този на застрахователния договор.
20. Застраховката се сключва въз основа на писмено Предложение от Застрахования и/или Застраховачия, попълнено по образец на Застрахователя, което съдържа информация за ППС и друга съществена за Застрахователя информация. Допълнително, Застрахователят може да изиска писмено и друга информация, която според него има значение за оценката на риска по застраховката.
21. При сключване на застраховката ППС следва да бъде технически изправно съгласно изискванията на действащото българско законодателство и техническите норми за съответното ППС.
22. Застрахователят установява състоянието на ППС посредством оглед и фотозаснемане на същото. Огледът на ППС се извършва не по-рано от 5 (пет) дни преди началната дата:
- на първия застрахователен период (ако застрахователният договор включва няколко застрахователни периода).
- на застрахователния период (ако застрахователният договор е едногодишен и включва само един застрахователен период).
По преценка на Застрахователя при съществени липси и/или увреждания, застраховката не се сключва.
23. При сключване на застраховката Застрахованият/Застраховачият представя свидетелство за регистрация на ППС, както и документи, надлежно удостоверяващи собствеността върху ППС, ако собственикът е различен от посочения в регистрационния талон на ППС.
24. При сключване на Застраховка по всички рискови клаузи, с изключение на рискова клауза "МИНИМАЛНО КАСКО", на леки автомобили, микробуси (до 18 места, вкл.) и товарни автомобили (допустима максимална маса до 3.5 тона, вкл.), застрахованото ППС следва да разполага към момента на сключване на застраховката, както и през целия срок на действието ѝ, с монтирана и действаща алармена система и/или имобилайзер, ако в застрахователния договор писмено е отразено такова изискване.
25. При сключване на застраховка с рискови клаузи "ПЪЛНО КАСКО" или "ЧАСТИЧНО КАСКО А" на леки автомобили, микробуси (до 18 места, вкл.) и товарни

- автомобили (допустима максимална маса до 3.5 тона Вкл.), и на товарни автомобили (допустима максимална маса над 7.5 тона). Застрахователят може да изиска застрахованото ППС да разполага през целия срок на действие на застрахователния договор с указан от него вид валидна активна маркировка (изискването се отразява писмено в застрахователния договор). Застрахователят може да поиска договаряне на клауза "Самоучастие" и/или заплащане на допълнителна застрахователна премия вместо маркиране на ППС по начина, определен в предходното изречение.
26. При наличието на обстоятелства, съществували към момента на сключване на застраховката или настъпили по време на нейното действие, които са от значение за риска по застраховката, за Застрахования и за Застрахователя важат правата и задълженията по чл.362 -366 от Кодекса за застраховането.
- VII. Срок на застрахователния договор. Застрахователен период. Период на застрахователно покритие. Влизане в сила, удължаване срока и подновяване на застрахователния договор.**
27. Застрахователният договор по настоящата застраховка се сключва за определен срок (едногодишен или по-дълъг), който срок писмено се посочва в застрахователната полица.
28. Срокът на застрахователния договор може да включва повече от един застрахователен период. Когато срокът на договора включва повече от един застрахователен период, началната и крайната дата на всеки от периодите се посочва в застрахователната полица.
29. Застрахователен период е периодът, за който се определя застрахователната премия, който период е една година, освен, ако премията е определена за по-кратък срок. Едногодишните застрахователни договори по настоящата застраховка включват един застрахователен период. Договорите със срок, по-дълъг от една година, включват няколко застрахователни периода.
30. Период на застрахователното покритие е периодът, в който застрахователят носи риска по застраховката.
31. Освен, ако страните по застрахователния договор не са уговорили друго, периодът на застрахователното покритие започва да тече от 00,00 часа на деня, следващ деня на плащане на дължимата за съответния застрахователен период застрахователната премия или първата вноска от нея (при разсрочено плащане) и при условие, че:
е извършен огледът и заснемането на ППС по т. 22 от настоящите Общи условия и плащането е направено в отпуслия съгласно т.42 срок.
Периодът на застрахователното покритие завършва на часа и датата, посочени в полицата за негов край или в момента на предсрочното му прекратяване.
32. Застрахователният договор може автоматично да бъде подновен за още един застрахователен период, само, ако някоя от страните през текущия застрахователен период не поиска изрично с едномесечно писмено предизвестие договарянето да не бъде подновен за нов застрахователен период.
33. Застрахователният договор се подновява, ако новият договор се сключи преди края на последния застрахователен период от изтичащия договор и след попълване на ново предложение за застраховане. При основание за прилагане на „Бонус“, той се прилага, ако ППС е представено за оглед в срока по т.49.
- VIII. Застрахователна сума и отговорност на Застрахователя.**
34. Застрахователна сума (лимит на отговорност на Застрахователя) за всеки отделен застрахователен период (наричана по-нататък „застрахователна сума“) е уговорената между страните или определената с нормативен акт и посочена в застрахователния договор парична сума, представляваща горна граница на отговорността на Застрахователя към Застрахования, претопото ползващо се лице или към третото увредено лице за съответния застрахователен период.
35. При настъпване на застрахователно събитие Застрахователят е длъжен да плати застрахователно обезщетение, което е равно на действително претърпените вреди към деня на настъпване на събитието, освен, в случаите на подзастраховане и застраховане по договорена застрахователна стойност. Застрахователното обезщетение не може да надхвърля застрахователната сума (лимита на отговорност на Застрахователя), освен, когато това е предвидено в Кодекса за застраховане.
36. Застрахователната сума, за която е застраховано ППС, не може да надвишава действителната стойност на ППС към датата на сключване на застрахователния договор.
37. В случай на подзастраховане (ако застрахователната сума е по-малка от действителната стойност на ППС) отговорността на Застрахователя е пропорционална на отношението на застрахователната сума към действителната стойност.
38. В случай на надзастраховане (ако застрахователната сума е по-голяма от действителната стойност на ППС) отговорността на Застрахователя е го размера на действителната стойност.
- IX. Застрахователна премия**
39. Застрахователната премия е сумата, която Застрахованият/Застрахованият плаща на Застрахователя, срещу което Застрахователят носи покритието по полицата рискове през съответния застрахователен период.
40. Размерът на застрахователната премия за всеки застрахователен период се определя съгласно действащата към момента Тарифа на Застрахователя.
41. Застрахователната премия за всеки отделен застрахователен период (наричана по-нататък „застрахователна премия“) е платима съобразно уговореното между страните - еднократно или на разсрочени вноски.
42. Цялата премия за даден застрахователен период или първата вноска от нея, при уговорено разсрочено плащане на премията, е платима в срок до 5 (пет) дни, считано от началото на всеки застрахователен период, освен, ако друго е уговорено в договора.
43. Ако през периода на действие на застрахователния договор застрахователният риск значително се увеличи или намали, всяка от страните може да иска увеличаване или намаляване на застрахователната премия или да прекрати договора.
44. Ако през срока на действие на договора Застрахователят констатира увеличаване на риска, изразяващо се във висока честота на щетите (забедяване на над три претенции без осигурени резервни права срещу известен извършител), той има право да поиска увеличаване на застрахователната премия или прекратяване на застрахователния договор.
45. При неплащане или непълно плащане на разсрочена вноска от застрахователната премия за съответния застрахователен период, застрахователния договор се прекратява автоматично към 24.00 часа на 15-ия ден, считано от датата на падежа на разсрочената вноска, освен, ако друго писмено е договорено между страните.
46. При застрахователна сума, определена във Валута („Валутна“ клауза), еднократната премия или разсрочените вноски от нея се заплащат в съответната валута или в лева по централния курс на БНБ към деня на плащането.
- X. Прилагане на "БОНУС" /"МАЛУС"**
47. "Бонус" е предоставена от Застрахователя на Застрахования отстъпка от дължимата годишна застрахователна премия за всеки застрахователен период / всяка подновена по смисъла на т.33 застраховка, следващи предходен застрахователен период или застраховка за същото ППС:
- по която не е възникнало застрахователно събитие;
- възникнало е застрахователно събитие, но Застрахователят има възможност да прегледа регрес;
- периодът на застрахователното покритие по предходния застрахователен договор/застрахователен период е бил не по-кратък от 300 (триста) дни;
48. Размерът на „Бонус“-а се определя съгласно валидната тарифа на Застрахователя.
49. „Бонус“ може да се приложи, само, при условие, че до изтичане срока на предходната застраховка/крайната дата на предходния застрахователен период остават не повече от 10 (десет) дни.
50. В случай на промяна в собствеността на ППС, правото на "бонус" не се прехвърля на новия собственостник на ППС, освен, ако писмено не бъде договорено друго.
51. Застрахован/Застраховач (физическо лице), който ползва "бонус" по действащ застрахователен договор, има право при застраховане на друго ППС от същия тип и клас да ползва по новата застраховка ползащата му се към момента "Бонус". Застрахованият/Застрахованият могат да ползват това си право, само, при условие, че възстановят част (пропорционална на оставащия период до края на застраховката/застрахователния период) от "бонус"-а, калкулиран по действащия договор/за съответния застрахователен период.
52. "Малус" е увеличаване на застрахователната премия за всеки следващ застрахователен договор/ следващ застрахователен период на основание висока квота на щетимост по предходния договор или за предходния застрахователен период. Размерът на "малус"-а се определя съгласно валидната тарифа на Застрахователя.
- XI. Изменение на условията по застраховката. Промени в регистрацията. Прехвърляне собствеността върху ППС.**
53. Всякакви изменения на застрахователния договор се извършват по взаимно писмено съгласие на страните, включително в случаите, когато Застрахованият/Застрахованият е уведолил Застрахователя за изменение в данните или обстоятелствата, които са посочени в застрахователната полица и добавките към нея и/или са заявени при сключването на застраховката. За изменението се издава добавък към застрахователната полица, който е неразделна част от нея.
54. Застрахователят има право по времето на действие на застрахователния договор да измени или замени общите условия по застраховката с нови такива, при условие, че е уведолил Застрахованият за промените/новите общи условия, предоставил му е екземпляр, а Застрахованият писмено се е съгласил с промяната/замяната.
55. При промяна на данните, вписани в регистрационния талон на ППС, в съответствие с изискванията на закона, след уведомяване от страна на Застрахованият/Застрахованият, Застрахователят издава добавък към застрахователната полица.
56. Ако по време на действието на застрахователния договор застрахованото имущество бъде прехвърлено, приобретателят встъпва в правата и задълженията на Застрахования по застрахователния договор. Прехвърлителят и приобретателят са солидарно отговорни за заплащане на неплатената част от премията до встъпването.
57. В случаите по т.56 Застрахователят има право да прекрати застрахователното правоотношение с приобретателя на застрахованото имущество с едномесечно писмено предизвестие. Правото на прекратяване от страна на Застрахователя се погасява, когато не бъде упражнено от негова страна в рамките на един месец след узнаване за промяната в правото на собственост на застрахованото имущество.
58. В случаите по т.56 приобретателят на застрахованото имущество има право да прекрати застрахователното правоотношение незабавно, като писмено уведоми Застрахователя за това. Правото на прекратяване от

- страна на приобретателя се погасява, когато не бъде упражнено от него в рамките на един месец след придобиването, а ако приобретателят не е знаел за наличието на застрахователния договор – след узнаването за него.
59. В случай на прекратяване на застрахователното правоотношение по реда и в сроковете на т.57 и т.58 прехвърлителят е длъжен да заплати дължимата премия до датата на прекратяването. В този случай приобретателят не дължи плащане на премията.
60. В случай на прекратяване на застрахователното правоотношение по реда и в сроковете на т.57 и т.58 Застрахователят връща на прехвърлителя частта от платената премия, съответстваща на периода след датата на прекратяване на застрахователното покритие.
61. Прехвърлителят или приобретателят уведомява писмено Застрахователя за прехвърлянето в 7 (седем) дневен срок от прехвърляне правото на собственост. Ако не е извършено уведомяването по изречение първо, Застрахователят не е длъжен да плати застрахователно обезщетение, в случай, че застрахователното събитие е настъпило след изтичането на един месец от датата на прехвърляне на правото на собственост и при условие, че той не би сключил съществуващия договор с приобретателя поради съществено увеличение на риска.
62. Застрахователят не може да се позовава на т.61, изречение второ, когато към момента на настъпване на застрахователното събитие е знаел за прехвърлянето на правото на собственост или е изтекъл срокът по т.57 за отправяне на предизвестие за прекратяване на застрахователния договор от страна на Застрахователя и той не го е прекратил.
63. Приобретателят следва да попълни ново Предложение за застраховане и ППС бъде представено за оглед и фотозаснемане пред Застрахователя.
- 63.1. В случай на неизпълнение на задълженията му съгласно т. 63, Застрахователят не е длъжен да плати застрахователно обезщетение в резултат на настъпило застрахователно събитие.
64. Прехвърлянето на собствеността на застрахованото ППС (с изключение прехвърлянето от лизингодател на лизингополучател) винаги води до съществено увеличение на риска по смисъла на чл.415, ал.1 от Кодекса за застраховането и ако не е извършено уведомяването по т.61 от настоящите Общи условия, Застрахователят не е длъжен да плати застрахователно обезщетение, в случай, че застрахователното събитие е настъпило след изтичане на един месец от датата на прехвърляне на правото на собственост.
65. Правилата по преходните точки, отнасящи се за прехвърляне на собствеността върху ППС, се отнасят и за всички останали случаи на правопримство по отношение правото на собственост върху ППС (наследяване, преобразуване, дарение, замяна, както и разпоредителни сделки със съвкупности (напр. продажба на наследство или на предприятие). Правопримникът следва да уведоми Застрахователя за промяната на собственика на ППС в срок до 7 (седем) дни от датата на правопримството и да представи надлежни документи, като в този случай правопримникът встъпва в правата по застраховката, считано от датата на правопримството.
- XII. Прекратяване на застрахователен договор.**
66. Застрахователният договор се прекратява:
- 66.1. с изтичане на срока, за който е сключен или ако е бил автоматично подновен по смисъла на т. 32 - след изтичане срока на последния застрахователен период;
- 66.2. по взаимно съгласие на страните;
- 66.3. В хипотезите на т. 57, и т.58.
- 66.4. С едномесечно предизвестие, отправено до другата страна, в следните случаи:
- 66.4.1. Ако застрахователният договор е срочен, като в този случай прекратяването влиза в сила от края на текущия застрахователен период, без да се дължат неустойки или други разности;
- 66.4.2. При хипотезата на т.32. , като в този случай договорът се смята за прекратен от края на последния застрахователен период, без да се дължат неустойки или други разности;
- 66.4.3. Ако през срока на действие на договора Застрахователят констатира увеличение на риска, изразяващо се във висока честота на шетите (забеджване на над три претенции без възможност за предявяване на регрес от Застрахователя), Застрахователят може да поиска прекратяване на договора.
- 66.4.4. Ако през периода на действие на застрахователния договор застрахователният риск значително се увеличи, Застрахователят може да поиска прекратяване на договора.
67. При неплащане или непълно плащане на разсрочена вноскиа от застрахователната премия за съответния застрахователен период, застрахователният договор се прекратява автоматично към 24.00 часа на 15-ия ден, считано от датата на падежа на разсрочената вноскиа, освен, ако друго писмено е договорено между страните.
68. Застрахователят може да прекрати застрахователния договор без предизвестие по всяко време чрез изпращане до Застрахования на писмено известие за прекратяване. В този случай Застрахователят връща на Застрахования част от платената застрахователна премия, съответна на остатъка от срока на застраховката, през който Застрахователят не носи риска по нея при условие, че не са платени и не предстои да бъдат изплатени застрахователни обезщетения.
69. Ако Застрахованият, неговият пълномощник или неговият застрахователен брокер съзнателно е обявил неточно или е преувеличил обстоятелството, при наличието на което Застрахователят не би сключил договора, ако е знаел за това обстоятелство, Застрахователят може да прекрати договора. Той може да упражни това право в едномесечен срок от узнаване на обстоятелството. В този случай Застрахователят задържа платената част от премията и има право да иска плащането ѝ за периода до прекратяването на договора.
70. Ако Застрахователят увеличи премията на основание изричен текст за това в застрахователния договор, но без съответна промяна в застрахователното покритие, Застрахованият може да прекрати договора в рамките на един месец от получаване на уведомлението на Застрахователя за промяната, но не по-рано от момента на влизане в сила на увеличението. Застрахователят следва да уведоми изрично Застрахования при промяна на застрахователната премия за правото му да прекрати едностранно договора. Уведомлението трябва да бъде получено от Застрахования на-ключно до един месец преди влизане в сила на увеличението на премията.
71. Когато Застрахователят намали обхвата на застрахователното покритие, без да намали размера на дължимата премия се прилага т.70.
72. Застрахователният договор може да се прекрати от всяка от страните при отпадане на застрахователния интерес. В този случай Застрахователят има право да задържи частта от премията, съответстваща на изтеклия срок на застрахователния договор до неговото прекратяване.
73. В случай, че Застрахованият/Застраховацият е платил дължимата премия за съответния застрахователен период или първата вноскиа от нея (при разсрочено плащане на премията) и прекрати застрахователния договор преди началната му дата и преди да е започнал периодът на застрахователно покритие - Застрахователят връща платената премия, като удържа 20% (двадесет процента) от общия ѝ размер като неустойка.
74. В случай на прекратяване на застрахователния договор преди изтичане на застрахователен период Застрахователят има право на съответната премия само за частта от застрахователния период, през който е носил риска.
75. В случай, че Застрахованият/Застраховацият не е платил дължимата премия за съответния застрахователен период или първата вноскиа от нея (при разсрочено плащане на премията) в срока по т.42, Застрахователят прекратява застрахователния договор.
76. Във всички случаи на прекратяване на застраховката Застрахованият/Застраховацият следва да върне оригиналната застрахователна полица на Застрахователя.
- XIII. Права и задължения на страните по застрахователния договор.**
77. Права и задължения на Застрахованият/Застраховация :
- 77.1. Застрахованият има право да получава застрахователно обезщетение, съгласно съответната рискова клауза и уговореното в застрахователния договор, след изпълнение на задълженията си, предвидени в тези Общи условия; Когато по Застраховката е изплатено застрахователно обезщетение за шети на ППС, Застрахованият/Застраховацият има право, след предварително съгласие на Застрахователя, да дозастрахова ППС до определена от Застрахователя застрахователна сума, с отчитане на обезщетения в резултат на настъпило застрахователно събитие, като заплати допълнителна застрахователна премия и представи ППС за оглед пред Застрахователя. Това право на Застрахованият/Застраховацият се погасява, ако до изтичането на срока на Застраховката остават по-малко от 3 (три) месеца;
- 77.2. При увеличение на действителната стойност на ППС Застрахованият/Застраховацият има право, след предварителното съгласие на Застрахователя, да дозастрахова ППС, като заплати допълнителна застрахователна премия и представи ППС за оглед пред Застрахователя. Това право на Застрахованият/Застраховацият се погасява, ако до изтичането на срока на Застраховката остават по-малко от 3 (три) месеца.
78. Застрахованият/Застраховацият се задължава:
- 78.1. Да обявява пред Застрахователя всички новонастъпили обстоятелства, за които при сключването на договора застрахователят писмено е поставил въпрос. Обявяването на обстоятелствата трябва да се извърши незабавно след узнаването им.
- 78.2. Да уведомява писмено Застрахователя за промени в идентификационните данни на ППС и данните, вписани в регистрационния талон на ППС, както и за всички обстоятелства, за които Застрахователят е поставил въпрос в Предложението за сключване на Застраховката, в срок до 7 (седем) дни, Вкл., от датата на съответната промяна;
- 78.3. Да полага грижата на добрия стопанин за ППС;
- 78.4. Да вземе всички необходими мерки за намаляване и/или оранчиране на шетите при настъпване на застрахователно събитие, като същевременно предприеме необходимите действия с оглед последващото упражняване и реализиране регресните права на Застрахователя;
- 78.5. Да представи на Застрахователя ППС за оглед преди отстраняването на шетите, във вида, в който същото се намира непосредствено след настъпване на застрахователното събитие;
- 78.6. Да представи изискваните от Застрахователя документи, свързани с установяване на застрахователното събитие и размера на вредите;
- 78.7. Да уведомява Застрахователя незабавно за иззубване или кражба на която и да е част от свидетелството за регистрация на застрахованото ППС и/или устройствата за достъп и стартиране двигателя на ППС (ключове, електронни карти, флаш-памет, чипове и др. подобни) и/или дистанционното управление на системите за защита на автомобила.
- 78.8. Да не оставя в ППС която и да е от двете части на неговото свидетелство за регистрация.

- 78.9. Да не остава в ППС устройствата за достъп и стартиране двигателя на ППС (ключове, електронни карти, флаш-памет, чипове и др. подобни) и/или дистанционни управления на системите за защита на автомобила.
- 78.10. Да заплаща в уговорените срокове дължимите застрахователни премии;
79. Права и задължения на Застрахователя;
80. Застрахователят е длъжен в 7 (седем) дневен срок от поискването, да представи на Застрахователя заверено копие от застрахователния договор.
81. По искане на Застрахователя, Застрахователят е длъжен да издаде сертификат, удостоверяващ сключения застрахователен договор. Когато Застрахователят и Застрахованият са различни лица, Застрахователят издава сертификат и по искане на Застрахования само по отношение на неговия застрахован интерес.
82. Застрахователят е длъжен да се произнесе по претенцията за изплащане на застрахователно обезщетение в срок до 15 (петнадесет) работни дни от представянето на всички необходими доказателства, изискани от него с цел установяване на застрахователното събитие и вредите от него, като:
- 82.1. определи и изплати размера на обезщетението или възложи ремонт на външен изпълнител (говорен сервиз);
- 82.2. мотивирано откаже плащането;
83. При настъпване на застрахователно събитие Застрахователят се задължава:
- 83.1. да приеме уведомлението за настъпило събитие, приложените към него документи и образува преписка за предявената претенция;
- 83.2. да извърши оглед и документираще щетите по ППС;
- 83.3. ако в резултат на застрахователно събитие, настъпило в Република България, ППС не може да се движи на собствен ход - да извърши оглед на посочен адрес;
- 83.4. да връчи на Застрахования/Застраховачия или негов упълномощен представител екземпляр от Списък на уврежданията на ППС, констатиран при огледа;
- 83.5. да представи на Застрахования/Застраховачия или негов упълномощен представител Приложение за представяне и изискани документи във връзка с доказване претенцията по основание и размер;
- 83.6. при отказ за изплащане на застрахователно обезщетение да уведоми писмено Застрахования като изложи мотивите и причините за отказа;
84. Застрахователят има право:
- 84.1. да извършва действия, води преговори и сключва спогодби във връзка с претенции на трети лица по повод на застрахователно събитие, както и с оглед осъществяване отговорността на трети лица , срещу които встъпва в права по тази застраховка.
- 84.2. да възлага извършване на експертизи за идентификация на ППС при сключване на застрахователния договор и при застрахователно събитие;
- 84.3. да ползва експерти като консултанти с цел установяване обстоятелствата при застрахователно събитие;
- 84.4. да получи всички изискани от него документи, материали и вещи, свързани със застрахователното събитие и определяне размера на вредите, вкл. тези, изрично посочени в настоящите общи условия;
- 84.5. мотивирано да откаже изплащане на застрахователно обезщетение;
- 84.6. от размера на дължимото обезщетение да прихваща всички свои вземания, произтичащи от застрахователното правоотношение със Застрахования, включително разсрочени вноски от застрахователната премия.
- XIV. Претенция за обезщетение. Оценка на щетите. Размер и плащане на обезщетението**
85. Застрахованият носи тежестта за доказване на настъпило застрахователно събитие, както и целесъобразността и размера на допълнително покритите разходи.
86. При настъпване на застрахователно събитие Застрахованият е длъжен:
- 86.1. незабавно да уведоми съответните компетентни, според вида на застрахователното събитие, държавни органи (МВР, службите за противопожарна и аварийна безопасност и/или други).
- 86.2. Да информира Застрахователя за настъпило събитие на телефон 0800 13 014 (от чужбина тел. 00359 80013 014) или по електронна поща: 001@allianz.bg.
- 86.3. В случаите на застрахователни събития, които се удостоверяват с Двустранен констативен протокол (ДКП), ако поне едно от участващите в ПТП пътни превозни средства не е в състояние да се придвижи на собствен ход поради причините му при произшествието щети, Застрахованият е длъжен веднага след настъпване на събитието и съставяне на ДКП да регистрира ДКП на тел. 0800 13 014.
87. Застрахованият задължително отправя към Застрахователя писмена застрахователна претенция за настъпило събитие по един от следните начини: чрез електронна поща 001@allianz.bg ; в най-близкото представителство на ЗАД „Алианс България“ или на адрес: зр.София 1504, ул. „Проф. Милко Бичев“ №2 , като писмено излага обстоятелствата, свързани пряко или косвено с настъпване на застрахователното събитие и описва настъпилите щетите. Писмената претенция се отправя в посочените по-долу срокове:
- 87.1. При кражба и грабеж - до 25 (двадесет и пет) часа от настъпване или узнаване на събитието, а в случай, че срокът изтича в неработен ден - до края на първия работен ден;
- 87.2. При останалите застрахователни събития - до 5 (пет) работни дни от настъпване на събитието;
88. За установяване основанието и размера на застрахователното обезщетение Застрахованият се задължава да представи пред Застрахователя:
- 88.1. При ПТП - Свидетелството за регистрация на ППС; свидетелство за управление на Водача на ППС; протокол за пътнотранспортно произшествие с материални щети от органите на "Пътна полиция-КАТ" или констативен протокол за пътнотранспортно произшествие с пострадали лица или двустранен констативен протокол на участниците в ПТП - оригинали. Двустранният констативен протокол на участниците в ПТП обвързва
- Застрахователя, ако отговаря на изискванията на действащото законодателство;
- 88.2. При пожар - Свидетелството за регистрация на ППС; службена бележка от Национална служба "Пожарна безопасност и защита на населението";
- 88.3. При злоумишлени действия на трети лица – Свидетелството за регистрация на ППС; службена бележка от РПУ на МВР, в чийто район е настъпило събитието;
- 88.4. При кражба на цялото ППС - Свидетелството за регистрация на ППС (част I и част II - оригинали); службена бележка от РПУ на МВР, в чийто район е настъпило събитието, удостоверяваща настъпване на застрахователно събитие и датата, на която органите са уведомени от Застрахования за настъпило събитие; декларираният в Предложението за сключване на застраховката брой устройства за достъп и стартиране двигателя на ППС (механични или електронни ключове, дистанционни карти, чипове и др.), дистанционни управления за алармената система и/или имобилайзера, ако в застрахователния договор писмено е отразено изискване за наличие на алармена система и/или имобилайзер; постановление на органите на досъдебното производство за спиране на образуваното наказателно производство; документ за валидна активна маркировка на ППС, ако в застрахователния договор писмено е отразено изискване за наличие на активна маркировка.
- 88.4.1. При кражба на цялото ППС Застрахованият е длъжен в срок до 25 (двадесет и пет) часа от настъпване или узнаване на събитието, а в случай, че срокът изтича в неработен ден - до края на първия работен ден, освен, уведомяването на Застрахователя за настъпило събитие да му представи и предаде всички комплекти устройства за достъп и стартиране двигателя на ППС (механични или електронни ключове, дистанционни карти, чипове и др.), деклариран брой в Предложението за сключване на застраховката, както и двете части на Свидетелството за регистрация на ППС (част I и част II - оригинали). Когато автомобилът, обект на кражбата, е лизингов, се изисква представянето им в броя, предоставен от лизингодателя на лизингополучателя.
- 88.5. При грабеж на цялото ППС - службена бележка от РПУ на МВР, в чийто район е настъпило събитието, удостоверяваща настъпване на застрахователно събитие и датата, на която органите са уведомени от Застрахования за настъпило събитие; наличните части от Свидетелството за регистрация на ППС; наличните устройства за достъп и стартиране двигателя на ППС (механични или електронни ключове, дистанционни карти, чипове и др.); ключове и дистанционни управления за алармената система и/или имобилайзера, ако в застрахователния договор писмено е отразено изискване за наличие на алармена система и/или имобилайзер; постановление на органите на досъдебното производство за спиране на образуваното наказателно производство; документ за валидна активна маркировка на ППС, ако в застрахователния договор писмено е отразено изискване за наличие на активна маркировка.
- 88.6. При кражба или грабеж на цялото ППС, тогава, когато извършителят на кражбата или грабежа е установен, но ППС не е открито, Застрахованият следва да е встъпил в наказателния процес срещу извършителя в качеството си на граждански ищец и да представи пред Застрахователя препис от обвинителния акт вместо постановлението за спиране на образуваното наказателно производство, упоменато в предходната точка;
- 88.7. При намерен автомобил след кражба или грабеж на цяло ППС - документ от съответните компетентни органи, удостоверяващ намирането и състоянието (липси и увреждания), в което е открито застрахованото ППС; Свидетелството за регистрация на ППС;
- 88.8. При кражба на неподвижно монтирано аудиооборудване (в случай, че същото е застраховано по клауза "Частична кражба") - Свидетелството за регистрация на ППС; отделящия се преден панел, ако същото разполага с такъв, както и документ от компетентните органи, удостоверяващ застрахователното събитие;
- 88.9. При природни бедствия - Свидетелството за регистрация на ППС; справка от местната Хидрометеорологична служба или представител на местната изпълнителна власт за метеорологичната обстановка в района;
- 88.10. Лизингов договор, ако ППС е предмет на договор за лизинг, или договор за наем, ако ППС е отдадено под наем;
- 88.11. При щети по ППС, когато стойността на разходите за необходимия ремонт надвишава 70% (седемдесет процента) от действителната му стойност към датата на настъпване на застрахователното събитие, Застрахователят изисква от ползвателя на застрахователна услуга удостоверение от компетентните регистрационни органи за прекратяване на регистрацията на пътното превозно средство, в което е отбелязано, че прекратяването на регистрацията е поради настъпилата тотална щета.
- 88.12. При щети на ППС, удостоверени с уведомление (декларация) на Застрахования, когато съгласно действащата нормативна уредба компетентните органи не посещават мястото на събитието или от тях е издаден документ с констативен характер, през всеки отделен застрахователен период Застрахователят обезщетява щетите, настъпили в резултат на до 4 (четири) броя застрахователни събития, освен, ако в застрахователния договор не е уговорено друго.
- 88.13. При застрахователно събитие, настъпило извън територията на Република България:
- 88.13.1. Застрахованият е длъжен да уведоми ЗАД "Алианс България" на тел.: +359 800 13 014 или на електронна поща: 001@allianz.bg, както и да го регистрира чрез местните компетентни органи, като изиска констативни документи, доказващи настъпването му, валидни съгласно законодателството на съответната държава.
- 88.13.2. Застрахованият е длъжен да представи, вкл. на електронна поща: 001@allianz.bg , подробен снимков материал, доказващ вида на повредите, както и погнените части, ако същите са изрично изискани от Застрахователя.

- 88.13.3. При настъпване на застрахователно събитие извън територията на Република България, Застрахователят извършва провизорен ремонт на територията на държавата, където е настъпило събитието, и цялостен в Република България съгласно условията за извършване на ремонт в България.
- 88.13.4. Лимитът на застрахователното обезщетение за провизорен ремонт в чужбина, вкл. разходите за спасяване, евакуация, изваждане, товарене, претоварване и др. подобни, за всеки застрахователен период са в размер на :
- 88.13.4.1. За автомобилите, за които застрахователното обезщетение се определя по т. 96.3. или т.97.3. - 15% (петнадесет процента) от застрахователната сума, но не повече от левовата равностойност на: 750(седемстотин и петдесет) евро за леки автомобили, товарни автомобили с обща маса до 3.5 т.,вкл., и автобуси до 9 места, вкл., и 1500 (хиляда и петстотин) евро - за товарни автомобили с обща маса над 3.5 т., влекачи, ремаркета, полуремаркета и автобуси над 9 места, като застрахователното обезщетение се калкулира на база цени на резервни части, труд и материали, прилагани от Застрахователя към датата на настъпване на застрахователното събитие и сумата на обезщетението се изплаща на Застрахования.
- 88.13.4.2. За всички останали МПС - до 25% (двадесет и пет процента) от застрахователната сума, но не повече от левовата равностойност на: 1500 (хиляда и петстотин) евро - за леки автомобили, товарни автомобили с обща маса до 3.5 т.,вкл., и автобуси до 9 места, вкл., и 3000 (три хиляди) евро - за товарни автомобили с обща маса над 3.5 т., влекачи, ремаркета, полуремаркета и автобуси над 9 места.
- Така определената сума може да послужи за провизорен ремонт на ППС или, ако то не е в движение, за транспорт на същото до територията на Република България за извършване на цялостен ремонт.
- 88.13.5. Всички направени разходи, надвишаващи уговорените по-горе суми, са изцяло за сметка на собственика, лизингополучателя или ползвателя на ППС.
- 88.13.6. Направените разходи се удостоверяват със съответните оригинални разходни документи.
- 88.13.7. При наличие на тотална щета всички разходи, доказващи застрахователното събитие и размера му, разходите за транспортиране на ППС до територията на Република България, както и разходите за спасяване, евакуация, изваждане, товарене, претоварване и др. подобни са за сметка на Застрахования, лизингополучателя или ползвателя на ППС.
- 88.13.8. Рисковете "Кражба" и "Грабеж" на ППС не се покриват на територията на Руската федерация, Украйна, Беларус, Молдова, Албания, Армения, Грузия и Косово, а на територията на Република Македония и Черна гора се покриват с прилагане на клауза "Самочастие" на Застрахования в тези рискове в размер на 20% (двадесет процента).
89. Застрахователят има право да изиска и да получи от Застрахования и други документи и/или материали, неупоменати по-горе, които пряко или косвено имат отношение към застрахователното събитие и могат да послужат при определяне основанието за изплащане на застрахователното обезщетение или на размера му.
90. В случай на неизпълнение на задължение на Застрахования по т. 78.1. до т. 78.6. вкл.; т. 86.1. ;т.87.; т. 88.1. ч 88.10. вкл. (с изключение на т. 88.4.1.), вкл. и т. 89., Застрахователят има право да откаже изплащането на застрахователно обезщетение.
91. В случай на неизпълнение в посочения срок на задължението на Застрахования по т. 88.4.1. и последващо представяне на посочените в т. 88.4.1. документи/устройства, Застрахователят има право да намали дължимото застрахователно обезщетение с 25% (двадесет и пет процента).
- 91.1. Ако Застрахованият не извърши посочената в т.86.3. регистрация на ДКП, Застрахователят има право да намали размера на дължимото застрахователно обезщетение с 10 (десет) %.
- 91.2. В особени случаи, когато са налице основателни съмнения да се предполага, че Застрахованият цели чрез измамливи действия да получи застрахователно обезщетение, без да е регистрирал ДКП на телефон, посочен в застрахователната полица, Застрахователят има право да откаже изплащането на застрахователно обезщетение.
92. В случай, че при настъпило застрахователно събитие «Кражба» на цялото ППС застрахованият не представи и предаде на Застрахователя всички комплекти устройства за достъп и стартиране двигателя на ППС (механични или електронни ключове, дистанционни, карти, чипове и др.) - деклариран брой в Предложението за сключване на застраховката, както и двете части на Свидетелството за регистрация на ППС (част I и част II - оригинали), Застрахователят намалява дължимото застрахователно обезщетение с 50% (петдесет процента).
93. При предявяване на претенция и до изплащане на застрахователното обезщетение, Застрахованият се задължава да уведоми Застрахователя за всяко обезщетение, получено или дължимо от трето лице, ако Застрахованият има основание пряко или косвено да търси от Застрахователя застрахователно обезщетение за вреди по ППС, покривани напълно или частично от платеното или дължимо от трето лице обезщетение.
94. Огледът на щетите на ППС се извършва от Застрахователя или негов представител на указани дата, час и място в присъствието на Застрахования или негов упълномощен представител. Огледът може да бъде извършен и по друг, указан от Застрахователя начин.
95. Размерът на застрахователното обезщетение при частично увреждане на ППС се определя от Застрахователя на база Одобен от него опис на щетите.
96. При сключване на застраховката Застрахованият/Застрахованият избира един от изброените по-долу начини (приложим по тарифа съгласно Възрастта и типа на ППС) за отстраняване на щетите, които начин изрично се посочва в застрахователния договор:
- 96.1. След предварителното писмено съгласие на Застрахователя, Застрахованият може да отстрани щетите в определен от Застрахователя автосервиз в България, като разходите за тяжното отстраняване, се заплащат от Застрахователя на автосервиза.
- 96.2. Застрахованият може да отстрани щетите в автосервиз по свой избор в България след предварително писмено съгласуване със Застрахователя, който писмено определя лимита на цени, резервни части, материали и труд, до които би изплатил застрахователно обезщетение. Направените от Застрахования разходи по отстраняване на щетата се осребряват от Застрахователя след представяне на: надлежни документи за платените суми и възстановения автомобил за оглед.
- 96.3. Застрахователното обезщетение може бъде калкулирано на база цени на резервни части, труд и материали, прилагани от Застрахователя към датата на настъпване на застрахователното събитие.
- 96.4. При избор на т.96.1. и платена съответната застрахователна премия, Застрахованият/Застрахованият има право да отстрани щетите и по начините, описани в т. 96.2. и т.96.3.
- 96.5. При избор на т.96.2. и платена съответната застрахователна премия, Застрахованият/Застрахованият има право да отстрани щетите и по начина, описан в т. 96.3.
97. Ако при сключване на застраховката Застрахованият/Застрахованият не е правил избор относно начина на отстраняване на щетите и той не е изрично посочен в застрахователния договор, щетите се отстраняват в зависимост от възрастта на ППС по един от следните начини:
- 97.1. За автомобил, не по-стар от 8 (осем) години, вкл., към датата на сключване на застрахователния договор (при едногодишни договори)/ началната дата на застрахователния период (при многогодишни договори), след предварителното писмено съгласие на Застрахователя, Застрахованият може да отстрани щетите в посочен от Застрахователя автосервиз в България, като разходите за тяжното отстраняване, се заплащат от Застрахователя на автосервиза.
- 97.2. За автомобил, не по-стар от 8 (осем) години, вкл., към датата на сключване на застрахователния договор (при едногодишни договори)/ началната дата на застрахователния период (при многогодишни договори), Застрахованият може да отстрани щетите в автосервиз по свой избор в България, като преди това Застрахователят писмено определя лимита на цени, резервни части, материали и труд, до които Застрахователят би изплатил застрахователно обезщетение. Направените от Застрахования разходи по отстраняване на щетата се осребряват от Застрахователя след представяне на: надлежни документи за платените суми и възстановения автомобил за оглед.
- 97.3. За автомобил над 8 (осем) години към датата на сключване на застрахователния договор (при едногодишни договори)/ началната дата на застрахователния период (при многогодишни договори), застрахователното обезщетение се калкулира на база цени на резервни части, труд и материали, прилагани от Застрахователя към датата на настъпване на застрахователното събитие, освен, ако друго не е уговорено в застрахователния договор.
98. Пъна загуба на ППС е налице при кражба или грабеж на цялото ППС или при частично увреждане на ППС, когато разходите за възстановяване надвишават 70% (седемдесет процента) от неговата действителна стойност към датата на настъпване на застрахователното събитие.
99. Обезщетението за пъна загуба на ППС се определя, както следва:
- 99.1. При кражба или грабеж на цялото ППС Застрахователят изплаща действителната стойност на ППС към датата на настъпване на застрахователното събитие, но не повече от застрахователната сума. От размера на дължимото застрахователно обезщетение се приспада: размерът на изплатените застрахователни обезщетения, за които не е направено дозастраховането по т. 77.2. и стойността на всички липсващи и/или увредени части и/или детайли, установени при огледа на ППС при сключване на застраховката, освен, ако липсите/щетите са били отстранени преди кражбата/грабежа, автомобилът е бил предоставен за оглед от Застрахователя в отремнтирано състояние и е издаден съответен добавък към застрахователната полица;
- 99.2. При щети по ППС, когато разходите за възстановяване надвишават 70% (седемдесет процента) от действителната стойност на ППС, Застрахователят преценява и изплаща:
- 99.2.1. Действителната стойност на ППС, но не повече от остатъчната застрахователна сума (ако има платени частични щети, за които не е извършено дозастраховането по т.77.2.), намалена със стойността на запазените части на ППС. Останките на увреденото ППС остават в собственост на Застрахования. От размера на дължимото застрахователно обезщетение се приспада стойността на всички липсващи и/или увредени части и/или детайли, установени при огледа на ППС при сключване на застраховката, освен, ако липсите/щетите са били отстранени преди пълната загуба на ППС, автомобилът е бил предоставен за оглед от Застрахователя в отремнтирано състояние и е издаден съответен добавък към застрахователната полица;
- 99.2.2. Действителната стойност на ППС, като останките на увреденото ППС остават във владение на Застрахователя, който по своя преценка има право да иска от Застрахования да му прехвърли собствеността върху ППС или след упълномощаване от Застрахования да (чрез нотариално заверено пълномощно) се разпорежи със запазените части на ППС от името на Застрахования, като Застрахователят задържа за себе си получената от разпореждането сума, което се счита за прихващане на получената цена срещу платеното застрахователно обезщетение за тези запазени части. От размера на дължимото застрахователно обезщетение се приспада: размерът на изплатените застрахователни обезщетения, за които не е направено дозастраховането по т. 77.2. и всички липсващи и/или увредени части и/или детайли, установени при огледа на ППС при сключване на застраховката, освен, ако липсите/щетите са били отстранени преди пълната загуба на ППС, автомобилът е бил предоставен за оглед от Застрахователя в отремнтирано състояние и е издаден съответен добавък към застрахователната полица.
100. След изплащане на пъна загуба на ППС застраховката се счита за прекратена.
101. Ако е уговорено разсрочено плащане на годишната застрахователна премия и настъпи застрахователно събитие, неплатените до края на срока на

- застрахователния договор премии и вноски стават дължими и изискуеми и се прихващат от Застрахователя от застрахователното обезщетение.
102. Общият размер на всички застрахователни обезщетения, изплатени по застраховката, не може да надвишава определената застрахователна сума, освен, в случаите на направено дозастраховане на настъпили частични щети по смисъла на т.77.2. В общия размер на обезщетенията по предходното изречение не се включват обезщетенията, по които Застрахователят е реализирал изцяло по размер регресните си права спрямо отговорния за Вредата.
103. Застрахователят заплаща застрахователно обезщетение в срок до 15 (петнадесет) работни дни, считано от деня, в който Застрахованият е представил всички поискани от Застрахователя документи, материали и вещи, свързани с установяване на застрахователното събитие и на размера на щетите.
104. Ако ППС е застраховано валидно и при друг застраховател и/или други застрахователи към датата на настъпване на застрахователно събитие срещу един и същ покрит застрахователен риск, то Застрахователят отговаря съразмерно на съотношението на застрахователната сума към сбора от застрахователните суми по всички застраховки.
105. От датата на изплащането на застрахователно обезщетение за кражба или грабеж на цялото ППС Застрахователят има право да придобие собствеността върху ППС, като за тази цел Застрахованият упълномощава Застрахователя, съгласно предвидения от закона ред, с правото да се разпорежда с ППС. Ако впоследствие ППС бъде открито, то Застрахователят уведомява Застрахования за това и му дава 15 (петнадесет) дневен срок, считано от датата на получаването на това уведомление, в който срок Застрахованият получава ППС, ако възстанови изцяло платеното застрахователно обезщетение и всички останали разумни разходи, направени от Застрахователя във връзка с възникналата вреда. Ако Застрахованият не упражни правото си по предходното изречение, както и ако уведомлението не може да бъде доставено на посочения в застрахователната полица адрес, Застрахователят има право да придобие собствеността върху ППС или да се разпорежи с него, като задържи за себе си получената от разпореждането сума, което се счита за прихващане на получената цена срещу платеното застрахователно обезщетение.
106. Ако се установи, че след изплащане на застрахователно обезщетение за кражба или грабеж на цялото ППС, същото е открито и върнато на Застрахования и Застрахованият не е уведомил Застрахователя, то Застрахованият дължи на Застрахователя връщане на изплатеното обезщетение, ведно със законната лихва върху сумата на обезщетението, считано от датата на връщане на ППС.
107. Застрахованият се задължава да възстановява на Застрахователя всяка сума, получена като обезщетение от трето лице, задължено да плати за причинени на ППС вреди, за които Застрахователят вече е изплатил застрахователно обезщетение.
108. Ако претенция за изплащане на застрахователно обезщетение е измамлива, в каквото и да е отношение, или ако се използват измамливи средства и/или похвата от Застрахователя/Застрахования или от което и да е лице, действащо от негово име, с цел получаване на облази по застраховката, както и ако застрахователното събитие е причинено от умишлено действие или бездействие на Застрахователя/Застрахования, неговите представители или служители (наети по трудово и/или гражданско правоотношение), всички регистрирани и неизплатени до момента щети по застраховката ще бъдат отказани, а лицето, осъществило горепосочените действия или бездействия, ще бъде предадено на компетентните органи за реализиране на отговорността му съгласно българското законодателство. Измамливо е и всяко действие или бездействие, което въвежда в заблуждение или поддържа съществуващо заблуждение у представители или служители на Застрахователя относно настъпване на застрахователното събитие, размера на претърпените вреди или други обстоятелства, които са от значение за възникване на правото да получи застрахователно обезщетение и/или за неговия размер.
- XV. Обезщетение при намерен автомобил с липси и увреждания след кражба или грабеж на цяло ППС, покрити по рисковата клауза "Пълно каско"**
109. Ако след кражба или грабеж на цялото ППС, същото бъде открито преди изплащане на застрахователното обезщетение с причинени вреди, Застрахователят заплаща тези частични увреждания, които са покрити съгласно рисковите клаузи на застрахователния договор.
- XVI. Изплащане на обезщетение, лихви**
110. Застрахователни обезщетения се изплащат в брой (до лимита за плащания в брой, определен от българското законодателство) или по указана от Застрахования банкова сметка.
111. Застрахователят не дължи лихви за: неправилно, погрешно внесени или надвнесени застрахователни премии; несвоевременно потърсено застрахователно обезщетение при плащането му в брой, на каса в Дружеството; несвоевременно получено застрахователно обезщетение по независещи от Застрахователя причини.
- XVII. Регресни права и отговорности. Погасяване на правата по застраховката. Давност.**
112. С плащането на застрахователното обезщетение Застрахователят встъпва в правата на Застрахования до размера на платеното обезщетение и обичайните разходи, направени за неговото определяне, срещу:
- 112.1. причинителя на Вредата, в това число в случаите на вреди, произтичащи от неизпълнение на договорно задължение или
- 112.2. Възложителя за възложената от него на трето лице работа, при или по повод на която са възникнали вреди по чл. 49 от Закона за задълженията и договорите или
- 112.3. собственика на Вещта и лицето, което е било длъжно да упражнява надзор върху Вещта, причинила вреди на застрахования по чл. 50 от Закона за задълженията и договорите.
113. Ако лицето, причинило вредата, е възходящ, низходящ или негов съпруг, както и ако принадлежи към домакинството на Застрахования или живее във фактическо съпружеско съжителство с него, Застрахователят има правата по т.113., ако то е действало умишлено.
114. Застрахованият, Застрахованият или третите лица, които имат право да получат застрахователно обезщетение, са длъжни да съдействат на Застрахователя при упражняване правата му срещу причинителя на Вредата.
115. Ако имуществото на причинителя на Вредата е недостатъчно, суброгиралият се Застраховател се удоволворява след Застрахования или третите увредени лица, които имат право да получат обезщетение.
116. В случай, че причинителят на вредата е обезщетил Застрахования в пълен размер, Застрахователят се освобождава от задължението си да плати застрахователно обезщетение.
117. Правата и задълженията по Застраховката се погасяват с изтичането на 3 (три) години от датата на настъпване на застрахователното събитие.
- XVIII. Приложимо право. Компетентен съд. Уведомления.**
118. Освен, ако друго не е изрично и писмено договорено между Застрахователя и Застрахования/Застрахования, всички въпроси, породени от застраховката, както и въпросите, отнасящи се до нея, вкл. и въпросите, породени или отнасящи се до нейното тълкуване, недействителност, изпълнение или прекратяване, както и споровете за попълване на празноти в договора или приспособяването му към нововъзникнали обстоятелства, се уреждат от тези Общи условия и императивните норми на действащото българско законодателство.
119. Спорове между страните се решават чрез преговори, а при непостигане на съгласие - от компетентния български съд.
120. Всички съобщения в писмена форма до Застрахователя/Застрахования се изпращат на адреса, посочен в застрахователната полица. Застрахованият/Застрахованият се съгласяват, че всички съобщения, изпратени от Застрахователя на този адрес, се считат за редовно връчени и получени от него.
- Застрахованият е длъжен да съобщава на Застрахователя за всяка промяна на своето име, фирма или наименование или адрес за кореспонденция, които са посочени в Застрахователния договор или в други документи, предоставени на Застрахователя. В случай че той не изпълни това свое задължение или посочи невярна информация, всяко писмено изявление от страна на Застрахователя, изпратено от него на адреса на Застрахования, последно обявен пред Застрахователя, се смята за връчено и получено от Застрахования с всички предвидени в закона или в договора правни последици.
121. Всички съобщения в писмена форма до Застрахователя се изпращат на адрес: **ЗАД „АЛИАНЦ БЪЛГАРИЯ“ ул. „Княз Дондуков“ №59 1504 София**
- 121.1. Застрахованият може да посочи на Застрахователя и адрес на електронна поща (e-mail адрес) и номер на мобилен телефон, на които Застрахователят може да изпраща електронни съобщения и/или кратки текстови съобщения (SMS), генерирани от специализирана интерактивна мобилна информационна система, относно дължими по застраховката застрахователни премии и/или нейното пресрочно прекратяване и други. Застрахованият е длъжен да уведоми Застрахователя за промяна на заявения номер на мобилен телефон или заявения e-mail адрес и да съобщи на Застрахователя новия си адрес/номер на мобилен телефон/e-mail адрес. В случай че Застрахованият не уведоми писмено Застрахователя относно промяната на номер на мобилен телефон/e-mail адрес, съобщенията, изпратени от Застрахователя на номера на мобилен телефон/e-mail адреса на Застрахования, обявени пред Застрахователя, се смятат за връчени и получени от Застрахования с всички предвидени в закона или застрахователната полица правни последици.
- 121.2.** Всяка промяна на адресите и имената на Застрахования, Застрахованото лице или на Ползващите лица се извършва след представяне на писмено изявление от страна на Застрахования, придружено с уостоверяващите документи, изисквани от Застрахователя. Промените се извършват с допълнително споразумение към застрахователната полица.
- 121.3.** Когато писмената форма на уведомяване по Застрахователния договор е задължителна, съгласно Кодекса за застраховането, уведомяването може да се извършва и чрез използването на електронен подпис по смисъла на чл. 3, т. 10 от Регламент (ЕС) № 910/2014 и на усъвършенстван електронен подпис по смисъла на чл. 3, т. 11 от Регламент (ЕС) № 910/2014.

- 121.4. С приемането на тези Общи условия от страна на Застрахователя, страните се съгласяват, че:
- 121.4.1. правната сила на електронния подпис и на усъвършенствания електронен подпис е равностойна на тази на саморъчния подпис на лицето, правещо изявления по повод на Застрахователния договор;
- 121.4.2. Желаят да бъдат адресати на електронни съобщения по смисъла на чл.5 от Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги по повод на Застрахователния договор.

XIX Защита на личните данни.

122. Застрахователят е администратор на лични данни, които обработва личните данни при спазване изискванията на Закона за защита на личните данни и на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския Парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46 ЕО.
123. Лични данни, събирани и обработвани от Застрахователя, могат да бъдат имена, адрес, дата на раждане, пол, номер на документ за самоличност, телефонни номера, адреси на електронна поща, данни за банкова сметка и/или кредитни/дебитни карти, начин на живот и други.
124. Застрахователят използва лични данни за следните цели:
- 124.1. Подготвяне, сключване и администриране на договори за ползване на финансови услуги на лицето, чиито лични данни се обработват;
- 124.2. Предоставяне на услуги и продукти, които по-точно отговарят на потребности на лицето, чиито лични данни се обработват;
- 124.3. Изпълнение на законните изисквания към Застрахователя, предоставящ финансови услуги;
- 124.4. Изпращане на информация, свързана с договори както и такава за продукти и услуги, които да отговарят на потребности на лицето, чиито лични данни се обработват;
125. Застрахователят може да предостави достъп до личните данни, които съхранява и обработва, на следните институции/лица:
- 125.1. Държавни и други публични органи, дружества от групата на Алианс, други застрахователни и/или презастрахователни дружества, застрахователни посредници/брокери, банки и други;
- 125.2. Технически консултанти, адвокати, оценители на щети, сервизи, лекари, както и компании, на които Застрахователят предоставя извършването на конкретна дейност;
- 125.3. При реорганизация и/или преобразуване на Застрахователя продажба на застрахователен портфейл, както и всякакво друго отчуждаване на част от дейността или активите на Дружеството, включително при производство по несъстоятелност;
- 125.4. Изпълнение на законово задължение, включително и при производство, инициирано по сигнал или жалба от страна на лицето, чиито лични данни се обработват;
126. Лицето, чиито данни се обработват, има следните права, касаещи личните му данни:
- 126.1. Достъп до информация, касаеща начина на обработване и разкриване на лични данни;
- 126.2. Ограничаване на обработването на лични данни;
- 126.3. Оттегляне на съгласието за обработването на лични данни;
- 126.4. Спиране на обработването на личните данни, включително за целите на директния маркетинг;
- 126.5. Коригиране или заличаване на лични данни;
- 126.6. Предоставяне на лични данни на друго дружество за предлагане на финансови услуги;
- 126.7. Подаване на жалба, касаеща обработката и съхранението на личните данни;
- 126.8. Лицето, чиито данни се обработват, може да осъществи горепосочените права с писмено заявление, изпратено до Застрахователя;
- 126.9. Лицето, чиито данни се обработват, има право на информация и достъп, както и да поиска поправка, до отнасящите се за него лични данни, обработвани от Застрахователя, като информацията и достъпа до тях се предоставят безплатно;
127. Съгласие за предоставяне, съхранение и обработка на лични данни: С подписването на тези Общи условия, лицето се съгласява:
- 127.1. Застрахователят да събира, обработва и съхранява лични данни, отнасящи се до него, включително здравна и друга чувствителна информация, ако това е необходимо за целите на обслужване на застрахователния договор, както и за другите цели по т. 77;
- 127.2. Застрахователят да събира информация от трети лица: здравна и друга информация от лекари, медицински сестри, здравни заведения, фондове за здравно застраховане/осигуряване, професионални организации, държавни органи и други, ако това е необходимо за целите на обслужване на застрахователния договор, както и за другите цели по т. 77;
- 127.3. Застрахователят да предоставя личните му данни на трети лица, включително извън Европейското икономическо пространство при спазване

на необходимите гаранции за защита, за обработване в същата степен и за същите цели като посочените в т. 77 ;

- 127.4. Застрахователят да получава информация, относима към кредитната му история: да получава данни за извършени плащания и кредитна история от дружества, поддържащи такива данни за предоставянето на оферта и/или сключването и обслужването на застрахователния договор;
- 127.5. Лицето може да оттегли съгласието си по т. 80 по всяко време чрез подаване на писмено съобщение до застрахователя за оттегляне на съгласието.
128. В случай, че лицето откаже да предостави личните си данни, Застрахователят може да откаже да сключи застрахователния договор и/или да прекрати обслужването му, ако липсата на тези данни не му дава възможност да извърши обективна оценка на застрахователния риск или по друг начин застрашава реализацията на законните му интереси;
129. Застрахователят е предприел всички законово определени мерки за защита на личните данни, съгласно действащото българско и европейско законодателство. Подробна информация относно мерките за защита на данните, целите, за които се събират и лицата, на които могат да бъдат разкрити се съдържа на следния електронен адрес: www.allianz.bg

XX. Допълнителни разпоредби

130. Със сключването на застраховката Застрахователят се счита упълномощен да получава всичката му необходима информация във връзка със застрахователното събитие от трети лица (медицински заведения, медицински специалисти, полицейски органи, технически служби и други), включително за случаите, когато се касае за получаване на информация, представляваща служебна или професионална тайна.
131. Със сключването на Застраховката Застрахованият декларира, че: - е предоставил информацията за себе си и Застрахования, представляваща лични данни, и друга допълнителна информация доброволно, като необходимо условие за сключване на застраховката. Отказът за предоставянето на личните данни е основание за Застрахователя да откаже да сключи договор. - е съгласен предоставените от него лични данни да се използват за целите на сключените със Застрахователя договори и реализацията на законните права и интереси на страните, произтичащи от тях; - е съгласен Застрахователят да обработва, разкрива и предоставя личните му данни и друга допълнителна информация на Алианс България Холдинг и на дъщерните на Холдинга дружества, както и те да бъдат използвани от тяхно име или от името на Застрахователя за целите на директния маркетинг, нуждите на сключената застраховка, както и за статистически цели; - е уведомен за правото си на достъп до личните данни, правото на корекция по реда и условията на ЗЗД и правото на възражение срещу разкриване и използване на личните данни като му е предоставена възможност за такова възражение; - е уведомен, че Застрахователят е вписан като администратор на лични данни в регистъра, поддържан от Комисията за защита на личните данни и предоставяните лични данни се съхраняват от Застрахователя при нормативно определените мерки за защита.
132. Значителни с оглед интереса на Застрахователя по смисъла на чл.408, ал.1, т.3 от Кодекса за застраховането са всички задължения на Застрахования/Застраховачия по раздели IV, VI, IX, XI, XIII и XIV.

XXI. Определения

133. За целите на тези Общи условия:
- 133.1. Покрит (застрахователен) риск е опасността от настъпване на бъдещо неблагоприятно, вредоносно събитие, която опасност Застрахователят поема като свой риск със започване на застрахователното покритие;
- 133.2. Застрахователно събитие е инцидент или всички инциденти от серия такива, които са в резултат или свързани с един и същ източник или първопричина и които имат вредоносни последици, представляващи реализиране (настъпване) на покрит риск в периода на застрахователното покритие, което причинява щета и поражда задължение за Застрахователя да плати застрахователно обезщетение. Не са застрахователни събития загуби и/или повреди, в резултат на: - изхабяване, износване и ръжда по частите на автомобила, както и всякакви видове технически увреждания (механични и/или електрически), които могат да се квалифицират като повреда, настъпила в резултат експлоатацията на ППС; - повреди или счупвания на части и/или допълнително оборудване в салона на автомобила, освен, ако са настъпили в резултат на ПТП;
- 133.3. Щета е вредата върху ППС, възникнала като пряко следствие от едно покрито застрахователно събитие;
- 133.4. Застрахован (Застраховано лице) е лицето, чиито имуществени блага са предмет на застрахователна защита по застрахователен договор.
- 133.5. Застраховач е лицето, което е страна по застрахователния договор. Застраховачият може, при условията на застрахователния договор, да бъде и Застрахован или трето ползващо се лице. Застраховачият има всички задължения по договора за застраховка, а правото да получи застрахователно обезщетение при настъпване на застрахователно събитие принадлежи на Застрахованото лице, посочено в застрахователната полица.
- 133.6. Договорена застрахователна стойност е фиксирана парична сума, която се смята и за стойност на застрахователния интерес при настъпване на застрахователното събитие и не може да бъде оспорвана от страните.
- 133.7. Квота на щетимост е отношението между сборът от пламените и висящи щети – от една страна и размера на застрахователната премия – от друга страна. При определяне квотата на щетимост не се калкулира размерът на

- щети (платени и/или висящи) с възможност Застрахователят да предяви регрес.
- 133.8. Фабрично монтирано неподвижно оборудване е трайно монтирано оборудване, което е Включено в съответния модел ППС от завода производител.
- 133.9. Груба небрежност е неполагането на дължимата грижа в голяма степен, несъобразяване с това, което всеки в дадена ситуация би съобразил. Грубата небрежност е налице тогава, когато виновното лице не е положило тази грижа, която всеки на неговото място би положил;
- 133.10. Провизорен ремонт на ППС е частичен ремонт до степен, позволяваща и гарантираща безопасното придвижване на ППС на собствен ход.
- 133.11. Ползвател на застрахователни услуги е Застрахователят, Застрахованият, третото ползвачо се лице, третото увредено лице, другите лица, за които са Възникнали права по застрахователен договор, както и физическото или юридическото лице, което проявява интерес да се ползва от услугите, предоставяни от застраховател или от застрахователен посредник във връзка с предмета му на дейност, независимо дали е потребител по смисъла на Закона за защита на потребителите.
- 133.12. Пътнотранспортно произшествие (ППП) е събитие, Възникнало в процеса на движението на пътно превозно средство и предизвикало нараняване или смърт на хора, повреда на пътно превозно средство, път, пътно съоръжение, товар или други материални щети;
- 133.13. Кражба е отнемане Владението на цялото ППС от лице, без съгласието на собственика или на неговия представител, с намерение противозаконно да го присвои или противозаконно да го ползва;
- 133.14. Грабеж е отнемане Владението на цялото ППС от лице с намерение противозаконно да го присвои, като употреби за това сила или заплашване;
- 133.15. Злоумишлено действие на трети лица (Вандализъм) са действия на трети лица, извършени по хулигански побуди, при които е причинено увреждане на ППС;
- 133.16. Пожар е поява на огън, който образува пламък или жарава, Възникнал на несъобразено за целта огнище, или излязъл от него и в състояние да се разпространява чрез собствена енергия;
- 133.17. Наводнение е разливане на големи количества вода вследствие бързо топене на сняг или лед, интензивни или с голяма продължителност Валежи, разливания на река при повдигане нивото на водата, скъсване на бентове, язовирни стени и други мелиоративни съоръжения;
- 133.18. Свличане на земни пластове е откъсване и бавно движение от геоложки характер на земни маси по склонове, както и откоси, които се откъсват и движат под действието на тежестта си и на повърхностнотопещи или подпочвени води; В определеното не се Включват: свличания и пропадания на земни пластове в минни предприятия, подземни галерии, рудници, в резултат на изкопни работи или други подобни в резултат на човешка дейност; слягане на земни пластове, както и свличания и пропадания в резултат на свойствата на някои почви да се свиват и набъбват при изменение на почвената влага;
- 133.19. Срутване на земни пластове е Внезапно, бързо и еднократно падане на големи земни и скални маси от планински масиви или от брегове в резултат на дълбоко изветряване на скалите, отслабване на вътрешните им Връзки и дълбоко напукване; В определеното не се Включват срутване в резултат на изкопни работи или други подобни в резултат на човешка дейност;
- 133.20. Буря е движение на въздуха при скорост на вятъра най-малко 15 (петнадесет) метра в секунда, при което щетите могат да са от непосредственото въздействие на бурята или отнесени от нея предмети;
- 133.21. Пороен дъж е падане на големи количества Валежи за относително кратко време;
- 133.22. Мъния е съприкосновение между силно наелектризиран облак и земята с резултатно действие вследствие Вследствие висока температура, електрическо напрежение и голяма сила на електрически ток;
- 133.23. Градушка е Валеж от ледени късове с различна едрина;
- 133.24. Ремарке и полуремарке са пътни превозни средства, предназначени да бъдат теглени от моторни превозни средства, снабдени с български регистрационни номера;
- 133.25. Свидетелство за правоспособност за работа със съответна машина е документ, издаден от:
- 133.25.1. Контролно-техническа инспекция, съгласно Наредба № 12/22.04.2009г. за условията и реда за придобиване и отнемане на правоспособност за работа със земеделска или горска техника и удостоверяващ правоспособност за работа със специализирана и специална мелиоративна техника /машини за земни работи/ от категория ТВК-М;
- 133.25.2. Професионални гимназии в съответствие с нормативните документи на Министерство на образованието и науката и удостоверяващ правоспособност „Машинист на пътно-строителни машини“ или правоспособност за работа с електрокари и мотокари, съгласно Наредба 10т 10.04.2006г. за придобиване или признаване на правоспособност за работа с електрокари и мотокари в предприятията.
- 133.25.3. Центровете за професионално обучение, които са лицензирани от Национална агенция за професионално образование и обучение и удостоверяващ правоспособност „Машинист на пътно-строителни машини“ с изрично посочените в свидетелството машини – напр. багер; челен товарач; булдозер;рейдер; скрепер; Валеж или др.пътни и строителни машини.
- 133.26. Активна маркировка е маркировка, изразяваща се в инсталиране в МПС на система за активна сигурност, представляваща електронно устройство, което може да бъде локализирано с голяма точност в пространството.
- 133.27. Електронно изявление по смисъла на чл. 2 от Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги е словесно изявление, представено в цифрова форма чрез общоприет стандарт за преобразуване, различане и представяне на информацията. Електронното изявление може да съдържа и несловесна информация.

133.28. Електронен документ е електронен документ по смисъла на чл. 3, т. 35 от Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО („Регламент (ЕС) № 910/2014“), а именно: Всяко съдържание, съхранявано в електронна форма, по-специално текстови или звуков, визуален или аудио-визуален запис.

XXII. ЖАЛБИ

134. Политиката на Застрахователя за управление на жалбите се определя от „Минимален стандарт за управление на клиентските оплаквания в дружествата от групата на Алианс България Холдинг АД“, одобрени от Изпълнителен комитет на „Алианс България Холдинг АД“ и задължителни за всички дружества от Групата на „Алианс България Холдинг АД“;
135. Ползвателите на застрахователни услуги могат да подават жалби на всеки етап от обслужването им:
- 135.1. по телефона - в Единен център за обслужване на клиенти на тел.: 0800 13 014;
- 135.2. в писмен вид - във всяко структурно звено на ЗАД „Алианс България“ (Централно управление, главно представителство, представителство и/или офис);
- 135.3. по поща – на адреса на Дружеството;
- 135.4. на официалния имейл за оплаквания: st@allianz.bg;
- 135.5. чрез формата в секция „Контакти и обслужване“ на сайта ни www.allianz.bg;
136. При подаване на жалбата от подателя се изисква да посочи актуален адрес (и/или e-mail) за обратна връзка, на който да получи писмен отговор от Застрахователя. Независимо от начина на подаване, отговор получава Всяко клиентско оплакване.
137. Писмен отговор по жалба или възражение, които не са свързани с произнасянето по предявена претенция, се изпраща на ползвателя на застрахователни услуги в законоустановения срок. В случай на забавяне, лицето се информира надлежно в посочените срокове.
138. При отказ да се уважи жалбата, Застрахователят излага мотивите си за отказ, като посочва възможностите на жалбоподателя да потърси защита на правата си пред Комисията за финансов надзор, както и пред други компетентни институции.

XXIII. Заключителни разпоредби

- §1. Заглавията на разделите по тези Общи условия са само указателни и не може и не следва от тях да се правят изводи относно наличието или липсата на право или задължение на която и да било от страните по застрахователния договор, нито може да се изваля каквато и да било уредба на отношенията между страните по договора.
- §2. Тези Общи условия са установени на основание чл. 348 от Кодекса за застраховането и са неразделна част от застрахователния договор.
- §3. Чрез договаряне тези Общи условия могат да бъдат разширявани със специални условия, отразени в писмен добавък към застрахователната полица.
- §4. Тези Общи условия са приети с решение на Управителния съвет на ЗАД „Алианс България“ от 17.07.2018 год.

Дата:.....

Застраховател: .....

Декларирам, че получах Общи условия за застраховане на сухопътни превозни средства, без релсови превозни средства, запознат съм със съдържанието им и ги приемам.

Застрахован/Застраховач.....
(име и подпис)